Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή

Ομάδα της Λισσαβώνας

Βρυξέλλες, 13 Δεκεμβρίου 2007

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

της

Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

με θέμα

Εφαρμογή της στρατηγικής της Λισσαβώνας:
Τρέχουσα κατάσταση και μελλοντικές προοπτικές

---

99 rue Belliard - B-1040 Βρυξέλλες - Τηλ. +32 (0)2 546 90 11 - Φαξ +32 (0)2 513 48 93 - Διαδίκτυο http://www.eesc.europa.eu

Στις 27 Σεπτεμβρίου 2007 η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή αποφάσισε, σύμφωνα με το άρθρο 29, παράγραφος 2 του Εσωτερικού Κανονισμού της, να καταρτίσει γνωμοδότηση πρωτοβουλίας με θέμα

Εφαρμογή της στρατηγικής της Λισσαβώνας: Τρέχουσα κατάσταση και μελλοντικές προοπτικές.

Το Προεδρείο της ΕΟΚΕ ανέθεσε τις σχετικές προπαρασκευαστικές εργασίες στην ad hoc ομάδα του Προεδρείου «Ομάδα της Λισσαβώνας». Εισηγητές ορίστηκαν ο κ. van Iersel και ο κ. Barabás.

Δεδομένου του επείγοντα χαρακτήρα του έργου, η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή όρισε κατά την 440ή σύνοδο ολομέλειας, της 12ης και 13ης Δεκεμβρίου 2007 (συνεδρίαση της 13ης Δεκεμβρίου) τον κ. van Iersel ως εισηγητή και τον κ. Barabás ως συνεισηγητή και υιοθέτησε με 122 ψήφους υπέρ, 1 κατά και 12 αποχές την ακόλουθη γνωμοδότηση.

*

* *

1.Συμπεράσματα και συστάσεις

1.1Η ΕΟΚΕ θεωρεί επιθυμητή τη συμμετοχή της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών στα κράτη μέλη –και ιδιαίτερα των εθνικών Οικονομικών και Κοινωνικών Επιτροπών (ΟΚΕ) όπου υπάρχουν[1]– ως ενεργών εταίρων στην εφαρμογή του προγράμματος της Λισσαβώνας. Προς τούτο, η ΕΟΚΕ διατυπώνει τις ακόλουθες συστάσεις.

1.1.1Εκτός από τις κυβερνήσεις, οι κοινωνιακοί κύκλοι πρέπει επίσης να ενθαρρύνουν τις δημιουργικές προσεγγίσεις και να λαμβάνουν αποτελεσματικά πρακτικά και συγκεκριμένα μέτρα ενόψει των αλλαγών. Για να επιτύχει η διαδικασία της Λισσαβώνας και να υποστηριχθεί η εφαρμογή της[2], χρειάζονται περισσότερες συμπράξεις και νέοι συνασπισμοί. Γι' αυτό, η παρούσα γνωμοδότηση εξετάζει κυρίως τη συμβολή των εθνικών ΟΚΕ και της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών.

1.1.2Σύμφωνα με παραδείγματα ορθών πρακτικών σε πολλά κράτη μέλη, χρειάζεται παντού ενημέρωση, διαβούλευση και διαφάνεια, προς όφελος του σχεδιασμού και της εφαρμογής των Εθνικών Προγραμμάτων Μεταρρυθμίσεων (ΕΠΜ), όπως επίσης για την εφαρμογή των ειδικών συστάσεων για κάθε χώρα.

---

1 Το σχετικό θεσμικό πλαίσιο παρουσιάζει μεγάλη ποικιλία στην ΕΕ: ΟΚΕ υπάρχουν σε σημαντικό αριθμό κρατών μελών, ενώ στα περισσότερα «νέα» κράτη μέλη υπάρχουν οι αποκαλούμενες «Τριμερείς Επιτροπές» (κοινωνικοί εταίροι συν κυβέρνηση), και σε έναν περιορισμένο αριθμό κρατών μελών δεν υπάρχουν ΟΚΕ. Η ΕΟΚΕ προσπαθεί να συγκεντρώσει όσο το δυνατόν περισσότερες συμβολές αντιπροσωπευτικών οργάνων, που θα προσαρτηθούν στην παρούσα γνωμοδότηση σε μία κοινή έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.

2 Βλ. ψήφισμα της ΕΟΚΕ με θέμα «Η εφαρμογή της ανανεωμένης στρατηγικής της Λισσαβώνας» (CESE 298/2007).

1.1.3Είναι επίσης σημαντικό η οργανωμένη κοινωνία των πολιτών να συμμετάσχει σε ένα πρώιμο στάδιο της χάραξης των μελλοντικών προοπτικών για τον επόμενο κύκλο μετά το 2010, ο οποίος θα πρέπει να στηρίζεται στη μεγέθυνση, τις θέσεις απασχόλησης, την κοινωνική συνοχή και την αειφόρο ανάπτυξη.

1.1.4Η ΕΟΚΕ υπογραμμίζει ότι η αποτελεσματική εφαρμογή θα αυξήσει την επιθυμητή ορατότητα και τη μακροπρόθεσμη συνοχή του προγράμματος της Λισσαβώνας.

1.1.5Οι ανταλλαγές απόψεων και πρακτικών μεταξύ της ΕΟΚΕ και των εθνικών ΟΚΕ σχετικά με τα ΕΠΜ και το πρόγραμμα της Λισσαβώνας θα ήταν πολύ χρήσιμες. Η ΕΟΚΕ θα μπορούσε να προσφέρει τη στήριξή της σε αυτήν τη διαδικασία.

1.1.6Η Επιτροπή θα πρέπει να περιλαμβάνει στους ετήσιους γύρους διαβουλεύσεών της όλες τις εθνικές ΟΚΕ. Οι εθνικές ΟΚΕ και οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών θα μπορούσαν να προσκαλούν εκπροσώπους της Επιτροπής για να συζητούν ιδέες και επιθυμητές προσεγγίσεις σε εθνικό πλαίσιο.

1.1.7Όσο για τις εργασίες στο Συμβούλιο, η ΕΟΚΕ ενδιαφέρεται να συμμετάσχει στην Ομάδα Εργασίας για τη Μεθοδολογία της Λισσαβώνας, που συστάθηκε υπό την αιγίδα της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής του Συμβουλίου.

1.1.8Η ΕΟΚΕ προτείνει στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να της δώσει εντολή να δημοσιεύει κάθε χρόνο έκθεση, η οποία θα περιέχει τις εκάστοτε διαθέσιμες πληροφορίες σε σχέση με τη συμμετοχή της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών και των εθνικών ΟΚΕ, όπου υπάρχουν, στην πρόοδο της στρατηγικής της Λισσαβώνας, με συγκεκριμένες συστάσεις και επιθυμητές βελτιώσεις[3].

1.1.9Η προσέγγιση της ΕΟΚΕ είναι αντίστοιχη με τις ενέργειες που ανέλαβαν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και η Επιτροπή των Περιφερειών έναντι των εθνικών κοινοβουλίων και των περιφερειών. Η ΕΟΚΕ είναι υπέρ της περαιτέρω ενίσχυσης της συνεργασίας.

2.Εισαγωγή

2.1Από το 2005 μέχρι σήμερα, η διαδικασία της Λισσαβώνας έχει προοδεύσει τόσο σε περιεχόμενο όσο και θεσμικά. Υπάρχει όλο και μεγαλύτερη ομοφωνία μεταξύ των κρατών μελών ότι απαιτούνται διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις σε σχέση με την ανταγωνιστικότητα (κοινωνία της γνώσης), την αειφόρο ανάπτυξη και την απασχόληση.

2.2Από θεσμική άποψη, η μεθοδολογία της ανανεωμένης στρατηγικής της Λισσαβώνας έχει υποστεί επωφελείς αλλαγές όπως:

- ένα σαφές πρόγραμμα για τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές,

[3] Η ΕΟΚΕ σημειώνει ότι δεν παρεμβαίνει κατά κανένα τρόπο στις διαδικασίες διαβούλευσης, στις αρμοδιότητες και στη νομιμότητα των κοινωνικών εταίρων που υπάρχουν στα κράτη μέλη και, ιδιαίτερα, στην Ισπανία.

- λεπτομερή Εθνικά Προγράμματα Μεταρρυθμίσεων (ΕΠΜ),
- αποσαφήνιση του ρόλου της Επιτροπής,
- παρακολούθηση των εθνικών διαδικασιών από την Επιτροπή,
- ειδικές συστάσεις για κάθε χώρα,
- αμοιβαίες πιέσεις μεταξύ των κρατών.

2.3Υπάρχουν πρακτικές αποδείξεις ότι ο συνδυασμός ενός καλά προσδιορισμένου και συμφωνημένου ευρωπαϊκού προγράμματος και της αναβίωσης της πολύτιμης Ανοιχτής Μεθόδου Συντονισμού με σεβασμό της επικουρικότητας αρχίζει να αποφέρει καρπούς. Τα κράτη μέλη είναι όλο και πιο ανοιχτά στην αμοιβαία κατανόηση και στις κριτικές ανταλλαγές απόψεων σχετικά με τις προσαρμογές. Ως αποτέλεσμα της νέας μεθοδολογίας, όλο και περισσότερα κράτη μέλη δείχνουν μεγαλύτερη προθυμία να κοιτάξουν πέρα από τα εθνικά σύνορα και να εξετάσουν βέλτιστες πρακτικές.

2.4Παρόλα αυτά, υπάρχει χάσμα μεταξύ ρητορικής και πραγματικότητας. Το πραγματικό πρόβλημα είναι η εφαρμογή, που συχνά είναι ελλιπής ή ανακριβής. Σε πολλές περιπτώσεις δεν υπάρχουν συγκεκριμένοι σκοποί, μετρήσιμοι στόχοι και χρονοδιαγράμματα.

2.5Επιπλέον, υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ των κρατών μελών. Δεν δέχονται όλα τα κράτη μέλη εύκολα κριτικές παρατηρήσεις από τις εταίρους χώρες ή από την Επιτροπή. Τα κράτη μέλη προβαίνουν σήμερα, στο πλαίσιο της πολυμερούς εποπτείας, σε κάποιο βαθμό αμοιβαίας ανάλυσης των ΕΠΜ τους.

2.6Οι περισσότερες κυβερνήσεις έχουν ορίσει ειδικό συντονιστή για το πρόγραμμα της Λισσαβώνας. Το μέτρο αυτό προβλέπεται ότι θα είναι επωφελές για τη διευκόλυνση της συνεργασίας της Επιτροπής και των κυβερνήσεων και για τη διαφάνεια. Στις περισσότερες περιπτώσεις, ωστόσο, δεν έχει προσδιοριστεί ακόμη ο ρόλος αυτού του υπουργού ή υφυπουργού στους κόλπους της κυβέρνησης, ούτε σε σχέση με το Κοινοβούλιο και την κοινωνία.

2.7Λέγεται ότι η στρατηγική της Λισσαβώνας είναι το καλύτερα κρυμμένο μυστικό της Ευρώπης, επειδή η φράση «στρατηγική της Λισσαβώνας» χρησιμοποιείται σπανίως. Μετά την ανανέωσή της το 2005, ωστόσο, μεταξύ των άλλων και λόγω των προσαρμογών της μεθοδολογίας, μεταρρυθμίσεις προς τις συμφωνηθείσες κατευθύνσεις αρχίζουν να συντελούνται σταδιακά στα κράτη μέλη.

2.8Η διαδικασία βρίσκεται τώρα σε πλήρη ανάπτυξη, αλλά τα δύο προσεχή έτη θα είναι κρίσιμα για τη συνέχιση και την εμβάθυνσή της. Το σημαντικό είναι, προπαντός, να έχει η διαδικασία της Λισσαβώνας σαφή και αποδεκτή διάρθρωση, να αναγνωρίζεται ως πανευρωπαϊκή στρατηγική και από τους μη κυβερνητικούς φορείς και να οδηγεί σε προσαρμογές και σε σύγκλιση των κυβερνητικών πολιτικών.

3.Η συνυπευθυνότητα της ΕΟΚΕ, των εθνικών ΟΚΕ και της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών στη διαδικασία της Λισσαβώνας

3.1Το πρόγραμμα της Λισσαβώνας αφορά την ικανότητα της ευρωπαϊκής κοινωνίας να αντεπεξέλθει στις προκλήσεις του 21ου αιώνα και να εξασφαλίσει τη θέση και τον ρόλο της έναντι ενός αυξανόμενου αριθμού παγκόσμιων παραγόντων. Αφορά επίσης το πνεύμα και τη στάση της.

3.2Η διαδικασία αυτή δεν μπορεί να περιοριστεί απλώς στους αρμόδιους για τη χάραξη των πολιτικών, στους νομοθέτες και στις ομάδες υψηλών κλιμακίων. Θα πρέπει να είναι μια **διαδικασία που γίνεται για όλους, με όλους και από όλους**, για δύο λόγους:

- είναι επιθυμητή η συνεισφορά πολλών κοινωνικών κύκλων, για να προσδιοριστούν οι βέλτιστες δυνατές προσεγγίσεις·
- η εφαρμογή στα κράτη μέλη εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη συνεργασία όλων των ενδιαφερόμενων μερών. Το κλειδί είναι η «συνοικειοποίηση».

3.3Η συνυπευθυνότητα και η ενεργός συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων και άλλων οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών θα ενισχύσουν τη διαδικασία, επειδή θα συνδυάζουν τις προσεγγίσεις «από την κορυφή προς τη βάση» και «από τη βάση προς την κορυφή». Θα υποκινήσουν, επίσης, μιαν απαραίτητη υποστήριξη υψηλής ποιότητας από το κοινό.

3.4Μέχρι στιγμής, σε πολλά κράτη μέλη οι εθνικές ΟΚΕ και η κοινωνία των πολιτών έχουν μόνο περιορισμένη, αν όχι καθόλου, πρόσβαση στη διαδικασία της Λισσαβώνας. Χρειάζονται περαιτέρω μέτρα για να ενθαρρυνθεί η συνυπευθυνότητά τους. Στα κράτη μέλη όπου δεν υπάρχει εθνική ΟΚΕ θα πρέπει να αναπτυχθούν άλλοι θεσμοθετημένοι τρόποι συμμετοχής.

3.5Οι κοινωνικοί εταίροι και άλλες οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών πρέπει να συμμετέχουν σε όλα τα στάδια της διαδικασίας της Λισσαβώνας κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους. Τα στάδια αυτά είναι: η αξιολόγηση (του τρέχοντος κύκλου), η προετοιμασία, εφαρμογή και παρακολούθηση των δράσεων του ΕΠΜ και, πιο μακροπρόθεσμα, οι ειδικές για κάθε χώρα συστάσεις.

3.6Η ΕΟΚΕ θεωρεί επιθυμητό να δεσμευθούν οι ίδιες οι εθνικές ΟΚΕ στο πρόγραμμα της Λισσαβώνας, με τους εξής τέσσερις τρόπους:

- με ικανοποιητική ενημέρωση και διαβούλευση,
- με κριτική εξέταση της εθνικής εφαρμογής,
- με τη διατύπωση συγκεκριμένων προτάσεων,
- με την αύξηση της ορατότητας του προγράμματος της Λισσαβώνας, μέσω της μεγαλύτερης προβολής του στις εθνικές συζητήσεις.

3.7Στις χώρες που δεν έχουν εθνικές ΟΚΕ ή Τριμερείς Επιτροπές, πρέπει να βρεθούν άλλοι τρόποι συμμετοχής των κοινωνικών εταίρων στη διαδικασία διαβούλευσης. Το ίδιο ισχύει και για την οργανωμένη κοινωνία των πολιτών[4].

[4] Αναφέρουμε ως παράδειγμα τη Σουηδία, όπου η κυβέρνηση διαβουλεύεται πολλές φορές το χρόνο με τους κοινωνικούς εταίρους (κατά την προετοιμασία του ΕΠΜ) και επίσης (σε χωριστές συναντήσεις) με την οργανωμένη κοινωνία των πολιτών.

3.8Πρέπει να τονιστεί ότι η ίδια μέθοδος θα πρέπει να ακολουθηθεί και στο περιφερειακό και στο τοπικό επίπεδο, που είναι συχνά καθοριστικά για την πραγματική εφαρμογή. Στο περιφερειακό επίπεδο πρέπει επίσης να ενθαρρυνθούν οι συμπράξεις με τους κοινωνικούς εταίρους και τις ενδιαφερόμενες οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, για την επίτευξη εδαφικής και κοινωνικής συνοχής.

3.9 Επιπλέον, για να γίνουν τα σχέδια δράσης της στρατηγικής της Λισσαβώνας πραγματικότητα στο περιφερειακό και στο τοπικό επίπεδο, πρέπει να υποστηριχθούν με την αποδοτική διαχείριση και εφαρμογή των διαρθρωτικών ταμείων.

3.10 Όσον αφορά την ίδια την ΕΟΚΕ, θα πρέπει να επιτελεί τον ακόλουθο τετραπλό ρόλο:

- να παρουσιάζει τις απόψεις της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών·
- να λειτουργεί ως δίαυλος για τις πληροφορίες, οι οποίες εκφράζουν τις απόψεις των εθνικών ΟΚΕ και άλλων οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, προσδίδοντας προστιθέμενη αξία στις συζητήσεις στην Επιτροπή και στο Συμβούλιο·
- να χρησιμεύσει ως φόρουμ ανταλλαγής απόψεων και βέλτιστων πρακτικών σε συντονισμό με τις εθνικές ΟΚΕ και να παράσχει ένα φόρουμ συζητήσεων μεταξύ των εθνικών ΟΚΕ και της Επιτροπής[5]·
- να συμβάλει στην ευρύτερη διάδοση των στόχων και των αποτελεσμάτων της διαδικασίας της Λισσαβώνας.

4.Εργασίες για τα θέματα προτεραιότητας που αποφασίσθηκαν από το εαρινό Συμβούλιο του 2006

4.1Κατά τη σύνοδο ολομέλειάς της του Ιουλίου 2007, η ΕΟΚΕ υιοθέτησε, όπως της είχε ζητηθεί, τέσσερις γνωμοδοτήσεις πρωτοβουλίας:

- «Απασχόληση των κατηγοριών προτεραιότητας»[6]
- «Επενδύσεις στη γνώση και την καινοτομία»[7]
- «Το δυναμικό των επιχειρήσεων, ιδιαίτερα των ΜΜΕ»[8]
- «Η χάραξη μιας ενεργειακής πολιτικής για την Ευρώπη»[9].

---

5 Αξίζει να σημειωθεί σχετικά ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συνέστησε επίσης πρόσφατα μια διάρθρωση συντονισμού του με τα εθνικά κοινοβούλια.

6 «Απασχόληση των κατηγοριών προτεραιότητας (Στρατηγική της Λισσαβώνας)», ΕΕ C 256 της 27.10.2007, σ. 93. (http://www.eesc.europa.eu/lisbon_strategy/eesc_documents/index_en.asp).

7 «Επενδύσεις στη γνώση και την καινοτομία) (Στρατηγική της Λισσαβώνας)», ΕΕ C 256 της 27.10.2007, σ. 17. (http://www.eesc.europa.eu/lisbon_strategy/eesc_documents/index_en.asp).

8 «Το δυναμικό των επιχειρήσεων, ιδιαίτερα των ΜΜΕ (Στρατηγική της Λισσαβώνας)», ΕΕ C 256 της 27.10.2007, σ. 8. (http://www.eesc.europa.eu/lisbon_strategy/eesc_documents/index_en.asp).

Οι εθνικές ΟΚΕ συμμετείχαν στην επεξεργασία αυτών των γνωμοδοτήσεων πρωτοβουλίας και οι συμβολές τους επισυνάπτονται στις γνωμοδοτήσεις ως παράρτημα. Εν συνεχεία, η ΕΟΚΕ υιοθέτησε μία ακόμη γνωμοδότηση με θέμα την αποτελεσματικότερη ολοκλήρωση της στρατηγικής για την αλλαγή του κλίματος στη Στρατηγική της Λισσαβώνας.

4.2Αυτές οι γνωμοδοτήσεις πρωτοβουλίας, που εμπεριέχουν και τις θεματικές συμβολές των εθνικών ΟΚΕ για τα σημαντικότερα ζητήματα που είχε προσδιορίσει το Συμβούλιο, τροφοδότησαν με συγκεκριμένα στοιχεία την έκθεση της Επιτροπής και θα χρησιμεύσουν για την έναρξη ευρύτερης συζήτησης ενόψει της συνόδου κορυφής της Λισσαβώνας τον Μάρτιο του 2008.

4.3Η παρούσα γνωμοδότηση πρωτοβουλίας αποτελεί, κατά πρώτο λόγο, συμβολή στη συζήτηση στο Συμβούλιο. Πρωταρχικός της στόχος είναι να προσδιορίσει τον ρόλο των κοινωνικών εταίρων και των άλλων οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών στη διαδικασία της Λισσαβώνας.

4.4Στη διαδικασία της προετοιμασίας της γνωμοδότησής της, η ΕΟΚΕ επωφελήθηκε, επίσης, από τη συμβολή της ομάδας επαφών "Οργανώσεις και δίκτυα της ευρωπαϊκής κοινωνίας των πολιτών". Η συμβολή της επισυνάπτεται στην παρούσα γνωμοδότηση.

5.Η συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων και της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών

5.1Έχει μεγάλη σημασία να συζητηθεί το πρόγραμμα της Λισσαβώνας δημόσια, με όλη την κοινωνία, ως επιθυμητό ευρωπαϊκό πρόγραμμα που συνάδει με τις εθνικές συνθήκες, διαδικασίες και νομικές απαιτήσεις.

5.2Τα έγγραφα της Επιτροπής θα πρέπει να έχουν καλή εστίαση, ούτως ώστε να υποκινούν ευρύτερες συζητήσεις στην κοινωνία. Για την αναζήτηση εποικοδομητικών νέων συμπράξεων απαιτούνται, από τη μία πλευρά, εστίαση και προσδιορισμός και, από την άλλη, ενημέρωση και επικοινωνία.

5.3Περισσότερη συζήτηση και διαφάνεια σημαίνει μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση του κοινού. Τελικά μπορεί επίσης να ενθαρρύνει τη δημιουργικότητα και το άνοιγμα σε αντισυμβατικές προτάσεις και λύσεις. Σε πολλές χώρες, θετικά μέτρα και πρακτικές ή/και διαπραγματεύσεις μεταξύ των κοινωνικών εταίρων σε τομεακό ή επιχειρησιακό επίπεδο συχνά καταλήγουν σε ενδιαφέρουσες μικροοικονομικές εξελίξεις.

5.4Το πιο σημαντικό απ' όλα είναι ο τρόπος με τον οποίο οι κοινωνικοί εταίροι και οι άλλες οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών που έχουν αρμοδιότητα να συμμετάσχουν στη διαδικασία εμπλέκονται στα ΕΠΜ και στην εφαρμογή των συστάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

5.5Η συμμετοχή όλων αυτών των φορέων μπορεί επίσης να επιφέρει μεγαλύτερη σύγκλιση μεταξύ των εθνικών προγραμμάτων, η οποία είναι επιθυμητή λόγω της αυξανόμενης οικονομικής αλληλεξάρτησης που υπάρχει στην Ευρώπη και της συνακόλουθης διάχυσης των αποτελεσμάτων.

---

9 «Η χάραξη μιας ενεργειακής πολιτικής για την Ευρώπη (Στρατηγική της Λισσαβώνας)», ΕΕ C 256 της 27.10.2007, σ. 31. (http://www.eesc.europa.eu/lisbon_strategy/eesc_documents/index_en.asp).

5.6Υπάρχουν πρακτικές αποδείξεις πως όπου οι κοινωνικοί εταίροι και οι άλλες οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών αναλαμβάνουν ενεργά συναρμοδιότητα, η διαδικασία της Λισσαβώνας λειτουργεί καλύτερα. Η Λισσαβώνα προϋποθέτει ένα μη ανταγωνιστικό πνεύμα συνεργασίας. Υπάρχουν ενδείξεις ότι αναπτύσσεται τέτοια συνεργασία στα κράτη μέλη.

5.7Ο βαθμός συμμετοχής των κοινωνικών εταίρων και των άλλων οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών ποικίλλει μεταξύ των κρατών μελών[10], εν μέρει λόγω των διαφορετικών καθεστώτων που ισχύουν για τις ΟΚΕ και τους παρεμφερείς οργανισμούς και εν μέρει λόγω του βαθμού ενημέρωσης και διαβούλευσης, ο οποίος είναι ακόμη λιγότερο αναπτυγμένος.

5.8Η Επιτροπή θα πρέπει να ενθαρρύνει όλα τα κράτη μέλη να συμπεριλαμβάνουν τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και, όπου υπάρχουν, τις εθνικές ΟΚΕ στις εθνικές διαβουλεύσεις.

5.9Κατά τους γύρους των διαβουλεύσεων με ορισμένα κράτη μέλη, η Επιτροπή διοργανώνει συναντήσεις και με τους κοινωνικούς εταίρους. Η πρακτική αυτή θα πρέπει σταδιακά να επεκταθεί. Μπορεί να δώσει στην Επιτροπή τη δυνατότητα να διαδραματίζει πιο εντατικό ρόλο παρακολούθησης. Επιπλέον, σε εκείνες τις χώρες όπου η κυβέρνηση αποτελεί μέρος της ΟΚΕ ή της Τριμερούς Επιτροπής, θα ήταν σκόπιμο να συναντά η Επιτροπή χωριστά τους κοινωνικούς εταίρους.

5.10Θα ήταν χρήσιμο να ανταλλάσσουν οι εθνικές ΟΚΕ τις εμπειρίες τους όσον αφορά τη διαβούλευση και τη συμμετοχή[11]. Οι ανταλλαγές αυτές θα μπορούσαν να αφορούν:

- την ενημέρωση και τη διαβούλευση για το πρόγραμμα της Λισσαβώνας στο εθνικό πλαίσιο·
- τον τρόπο με τον οποίο οι ΟΚΕ παρουσιάζουν τις απόψεις τους στην κυβέρνηση·
- τον βαθμό στον οποίο αυτές οι απόψεις αντανακλώνται στις κυβερνητικές πολιτικές.

5.11Για να προαχθούν οι πρακτικές σύγκλισης μεταξύ των εθνικών ΟΚΕ, χρήσιμες ενδέχεται να είναι επίσης οι διμερείς ή τριμερείς συναντήσεις (φόρουμ, στρογγυλές τράπεζες).

5.12Η ΕΟΚΕ θα μπορούσε να συμβάλει συλλέγοντας παραδείγματα ορθών πρακτικών σε σχέση με την ενημέρωση και τη διαβούλευση από όλη την Ευρώπη και καταρτίζοντας έναν κατάλογο με τις ενδιαφέρουσες πρακτικές και τα μέτρα που προωθούν οι κοινωνικοί εταίροι και οι άλλες οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών στα κράτη μέλη.

5.13Όσο για τις συμβολές των κρατών μελών που δεν έχουν ΟΚΕ, η ΕΟΚΕ θα μπορούσε να συνεργαστεί απευθείας με τις εθνικές οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, διοργανώνοντας μέσω

---

10 Βλ. υποσημείωση 3.

11 Ένα ενδεικτικό παράδειγμα παρακολούθησης του εθνικού ΕΠΜ είναι η ελληνική ΟΚΕ, η οποία έχει συστήσει παρατηρητήριο για τη στρατηγική της Λισσαβώνας. Δημιουργείται έτσι ένα ευδιόρατο εργαλείο για την παρακολούθηση της προόδου ή μη της εφαρμογής της. Άλλες ΟΚΕ ενδιαφέρονται να ακολουθήσουν αυτό το παράδειγμα.

των μελών της διερευνητικές αποστολές με διάφορες μορφές, π.χ. διεξάγοντας ακροάσεις σε εθνικό επίπεδο.

6.Ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών

6.1Υπάρχει οπωσδήποτε προστιθέμενη αξία στην παρουσίαση συγκεκριμένων μικροοικονομικών παραδειγμάτων περιπτώσεων όπου οι εθνικοί στόχοι επιτεύχθηκαν –ή αναμένεται να επιτευχθούν– με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων και της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών στα κράτη μέλη.

6.2Τα παραδείγματα αυτά μπορούν να αφορούν, μεταξύ άλλων, τα εξής θέματα:

Έρευνα, καινοτομία, γνώση

- Προαγωγή της κοινωνίας της γνώσης
- Εκπαίδευση όλων των βαθμίδων, συμπεριλαμβανομένης της επαγγελματικής κατάρτισης – Νέες δεξιότητες για νέες ευκαιρίες
- Αναβίωση των συμφώνων διά βίου μάθησης και των ανοιχτών κέντρων μάθησης
- Συνεργασία πανεπιστημίων/ερευνητικών ιδρυμάτων και ΜΜΕ
- Ίδρυση του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Τεχνολογίας
- Πλατφόρμες καινοτομίας με συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα.

Επιχειρηματικότητα και ανταγωνιστικότητα

- Προαγωγή των νέων επιχειρήσεων και του επιχειρηματικού πνεύματος
- Ιδιαίτερη προσοχή στις ΜΜΕ: νομικές προϋποθέσεις, κεφάλαιο κινδύνου
- Υπηρεσίες ενιαίας εξυπηρέτησης (one-stop shops) για τις επιχειρήσεις
- Μείωση του διοικητικού φόρτου και, ιδιαίτερα, προσδιορισμός των τομέων όπου αυτή η μείωση θα είναι πλέον αποδοτική
- Ηλεκτρονικές διοικητικές υπηρεσίες
- Επιδοτήσεις καινοτομίας για τις ΜΜΕ («κουπόνια καινοτομίας»)
- Ειδικά φορολογικά μέτρα.

Αγορά εργασίας και απασχόληση

- Καινοτόμοι ιδέες και μετρήσιμοι στόχοι για τη δημιουργία απασχόλησης για τους νέους και τους ηλικιωμένους
- Κοινωνική ένταξη των ευάλωτων ομάδων
- Ενθάρρυνση της δημιουργίας βιώσιμων θέσεων απασχόλησης
- Επιθυμητές προσεγγίσεις της εργασίας κατά μερική απασχόληση
- Νέες ιδέες και τρόποι εφαρμογής του συνδυασμού ευελιξίας και ασφάλειας
- Νέες συμπράξεις στο τοπικό και στο περιφερειακό επίπεδο
- Επιχειρήσεις της κοινωνικής οικονομίας.

Επιπροσθέτως, χρειάζεται να συζητηθούν αποτελεσματικά και συγκεκριμένα μέτρα, συνοδευόμενα με χρονοδιαγράμματα, σε σχέση με την ενέργεια και την αλλαγή του κλίματος.

Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις διεξάγονται ήδη συζητήσεις μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη. Οι εθνικές ΟΚΕ και η οργανωμένη κοινωνία των πολιτών έχουν τη δική τους γνώμη για τις πρακτικές εφαρμογές. Οι συζητήσεις μεταξύ των κυβερνητικών αξιωματούχων και πολιτικών αναμφίβολα θα εμπλουτίζονταν με τη σωστή διοχέτευση προτάσεων από τη βάση, οι οποίες θα αποκάλυπταν τις πολυποίκιλες δυνατότητες της ευρωπαϊκής κοινωνίας.

6.3Οι ευρύτερες συζητήσεις με συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών θα βοηθούσαν να τεθούν νέοι συγκεκριμένοι στόχοι για την Ανοιχτή Μέθοδο Συντονισμού. Οι στόχοι αυτοί θα μπορούσαν να αφορούν, μεταξύ άλλων, ένα σύστημα συγκριτικής αξιολόγησης, δείκτες και αμοιβαίες επισκοπήσεις για τη μέτρηση του βαθμού συμμετοχής της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών.

6.4Θα ήταν επίσης ενδιαφέρον για την Επιτροπή και το Συμβούλιο να μάθουν ποια θέματα συζητούν μεταξύ τους οι εθνικές ΟΚΕ. Όσο περισσότερο αυτές οι συζητήσεις αφορούν συγκεκριμένες προσεγγίσεις και μέτρα προαγωγής των στόχων της Λισσαβώνας, τόσο περισσότερο θα προσελκύουν την προσοχή των κυβερνητικών κύκλων.

6.5Το κλειδί είναι η εφαρμογή και ο τρόπος με τον οποίο εξασφαλίζεται μέσω σκοπών, μετρήσιμων στόχων και στρογγυλών τραπεζών. Η οργανωμένη κοινωνία των πολιτών, γενικά, και οι εθνικές ΟΚΕ, ειδικότερα, μπορούν να διαδραματίσουν ωφέλιμο ρόλο, εντοπίζοντας τις ελλείψεις και βοηθώντας να βρεθούν βιώσιμες λύσεις.

Βρυξέλλες, 13 Δεκεμβρίου 2007

Ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής	Ο Γενικός Γραμματέας της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Δημήτρης ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ	Patrick VENTURINI

*

* *

Σημ.: Ακολουθεί παράρτημα.

Παράρτημα

Ερωτήματα στα οποία θα πρέπει να αναφερθούν οι εθνικές ΟΚΕ στις συμβολές τους:

Τρέχων κύκλος:

1) Πώς εξασφαλίζει η κυβέρνηση τη συμμετοχή της ΟΚΕ;
2) Λαμβάνει η ΟΚΕ επαρκή πληροφόρηση;
3) Πώς είναι διαρθρωμένες οι διαβουλεύσεις;
4) Ποιες συγκεκριμένες προτάσεις της ΟΚΕ έχει λάβει υπόψη η κυβέρνησή σας;
5) Πώς παρακολουθεί η ΟΚΕ το ΕΠΜ;
6) Πώς συμβάλλει η ΟΚΕ στην ευαισθητοποίηση του κοινού;
7) Γνωρίζετε παραδείγματα βέλτιστων πρακτικών που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν και από άλλες ΟΚΕ;